

Karta Charakterystyki Preparatu

Według Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 18 grudnia 2006 roku ws REACH

Wersja 1.4

Data wydania: 27.04.2005

Aktualizacja z dnia: 30.11.2007

Producent: RYTM – L Sp. z o.o.ul. Strefowa 14, 43-100 Tychy, Polska
Telefon / Fax: +48 32 324 00 00 / 10

Dystrybutor: RYTM TRADE Sp. z o.o. ul. Strefowa 14, 43-100 Tychy, Polska
Telefon ./ Fax +48 32 324 00 60 / 61

1. Identyfikacja preparatu. Identyfikacja przedsiębiorstwa.

Identyfikacja preparatu

Nazwa preparatu: **Expert Line Czernidło do Opon**

Aplikacja

Przeznaczony do czyszczenia i konserwacji opon samochodowych

Identyfikacja przedsiębiorstwa

Producent: Rytm-L Sp. z o. o. ul. Strefowa 14, 43-100 Tychy, Polska

Dystrybutor: Rytm Trade Sp. z o.o. ul. Strefowa 14, 43-100 Tychy, Polska

Informacja o preparacie: + 48 32 324 00 20

mail: at_karty@rytm-l.pl

Telefon alarmowy: + 48 32 324 00 20 pn-pt w godzinach 8 – 16

998, 112, najbliższa jednostka PSP,

informacja toksykologiczna w Polsce + 48 42 631 47 24

2. Identyfikacja zagrożeń

Preparat został zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 4 września 2007 w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U. Nr 174, poz. 1222) zaklasyfikowany jako niebezpieczny.

Preparat skrajnie łatwopalny.

Działa szkodliwie, może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia.

Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.

Preparat nie został sklasyfikowany jako niebezpieczny dla środowiska.

Uwaga:

Niebezpieczeństwo wybuchu przy ogrzaniu poprzez podniesienie ciśnienia wewnętrznego w puszcze aerozolu. Zawarte w preparacie gazy mogą tworzyć mieszaninę wybuchową z powietrzem. Należy zachować ostrożność przy użyciu większej ilości opakowań w jednym pomieszczeniu. Skoncentrowane opary mogą szkodzić zdrowiu oraz stanowić zagrożenie wybuchowe.

3. Skład i informacje o składnikach

Składniki niebezpieczne:

	<i>Zawartość%</i>	<i>Nr WE</i>	<i>Nr CAS</i>	<i>klasyfikacja*</i>
Benzyna ciężka obrabiana wodorem (ropa naftowa) ²⁾ . Niskowrząca frakcja naftowa obrabiana wodorem.	10-30%	265-150-3	64742-48-9	Xn , R10, R65, R66 ma zastosowanie Nota H i Nota P

Propan/butan/izobutan ¹⁾	10- 80%	200-827-9	74-98-6	F+, R12
mieszanina skroplona pod ciśnieniem		203-448-7	106-97-8	F+, R12
		200-857-2	75-28-5	F+, R12

● objaśnienia symboli w pkt.16. Inne informacje

- 1) Mieszanina z izobutanem zawiera < 0,1% wag buta-1,3-dienu i zgodnie z zasadami klasyfikacji nie jest rakotwórcza i mutagenna
- 2) Nota H - substancja została sklasyfikowana zgodnie z przepisami dotyczącymi kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów, Nota P zawiera < 0.1 % benzenu i zgodnie z zasadami klasyfikacji nie jest rakotwórcza.

4. Pierwsza pomoc

<i>Wdychanie:</i>	Wyprowadzić na świeże powietrze. W razie konieczności skontaktować się z lekarzem.
<i>Kontakt ze skórą:</i>	Zdjąć zabrudzone ubranie. Skórę umyć wodą z mydłem
<i>Kontakt z oczami:</i>	Natychmiast przepłukać dużą ilością wody przez ok. 15 min. W razie podrażnienia skontaktować się z lekarzem okulistą.
<i>Spożycie:</i>	Przepłukać jamę ustną. Nie powodować wymiotów. Nie podawać nic doustnie. Natychmiast skontaktować się z lekarzem jeśli to możliwe zabrać ze sobą etykietę preparatu.

5. Postępowanie w przypadku pożaru:

W przypadku pożaru otoczenia istnieje niebezpieczeństwo wzrostu ciśnienia i rozsadzenia pojemników preparatu. Pojemniki narażone na działanie ognia chłodzić rozpyloną wodą z bezpiecznej odległości.

<i>Środki gaśnicze:</i>	CO ₂ , proszek, piana i rozpylony strumień wody, nie gasić bardzo silnym strumieniem wody
<i>Specjalne zagrożenia:</i>	Pary wraz z powietrzem tworzą mieszaninę wybuchową. Pary gromadzą się przy powierzchni ziemi i w dolnych częściach pomieszczeń. Zapłon preparatu może nastąpić od iskry, otwartego płomienia lub rozgrzanego materiału. Produkt gromadzi się na powierzchni wody nie rozpuszczając się w niej. W wyniku spalania mogą powstawać tlenki węgla.
<i>Środki ochrony indywidualnej dla strażaków:</i>	Zachować ostrożność podczas użycia sprzętu gaśniczego; stosować odzież ochronną oraz maskę chroniącą twarz i umożliwiającą oddychanie.

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska:

<i>Ochrona osobista:</i>	Zapewnić dobrą wentylację. Nie wdychać oparów uwolnionego wyrobu. Unikać kontaktu z produktem. Wyeliminować źródła zapłonu.
<i>Ochrona środowiska:</i>	Nie dopuścić do zanieczyszczenia gleby, kanalizacji wód gruntowych i powierzchniowych.
<i>Metody oczyszczania:</i>	Większe ilości produktu zebrać mechanicznie, mniejsze wchłonać za pomocą odpowiednich substancji chłonnych (obojętnych: piasek, ziemia), przenieść do pojemników i poddać utylizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami. Podać obszar wentylacji.

Dalsze informacje na temat usuwania odpadów patrz rozdział. 13.

7. Postępowanie z preparatem i jego magazynowanie:

Postępowanie z preparatem: : Stosować w dobrze przewietrzanych pomieszczeniach. Chronić drogi oddechowe. Unikać kontaktu ze skórą, oczami, nie połykać. Postępować tak, jak z innymi chemikaliami. W przerwach i po zakończonej pracy umyć

Magazynowanie: dokładnie ręce. Zabrudzone ubranie ochronne zmienić. Pary mogą tworzyć mieszaniny wybuchowe z powietrzem. **Nie rozpylać nad otwartym płomieniem lub żarzącym materiałem. Chronić przed źródłami zapłonu – nie palić w czasie rozpylania.** Zapobiegać wyładowaniom elektrostatycznym. Przechowywać w oryginalnych pojemnikach, szczelnie zamkniętych, w pozycji pionowej, w suchym, i dobrze wentylowanym miejscu, w temp. od +5 do +35°C, z dala od źródeł ognia, środków spożywczych, bezpośredniego nasłonecznienia. **Pojemnik pod ciśnieniem: chronić przed słońcem i temperaturą powyżej +50°C. Chronić przed dziećmi**

8. Kontrola narażenia i środki ochrony indywidualnej

Preparat zawiera składniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy (wg regulacji o najwyższych dopuszczalnych stężeniach w zależności od czasu narażenia w ciągu zmiany roboczej zawartych w Dz. U. Nr 217 poz. 1833 z 29.11.2002 z późniejszymi zmianami)

Właściwy parametr kontroli

-benzyna ciężka obrabiana wodorem (ropa naftowa). Niskowrząca frakcja naftowa obrabiana wodorem.	NDS=300 mg/cm ³	NDSCh – 900 mg/cm ³
- butan	NDS – 1900 mg/m ³	NDSCh – 3000 mg/m ³
- propan	NDS – 1800 mg/m ³	

Ochrona osobista:

Dróg oddechowych: Unikać wdychania oparów. Zapewnić dobrą wentylację. Maskę z pochłaniaczem do par organicznych

Oczu: Zaleca się stosowanie okularów ochronnych.

Skóry: Zaleca się stosowanie odzieży ochronnej.

Układu pokarmowego: Myć ręce po pracy z produktem i na okres przerw. Nie jeść w czasie pracy z preparatem. Przestrzegać podstawowe zasady higieny. W przypadku narażenia stosować rękawice ochronne.

9. Właściwości fizyczne i chemiczne:

Postać:	bezbarwna ciecz w pojemniku ciśnieniowym, aerozol
Zapach:	charakterystyczny
pH:	nie dotyczy
Temperatura wrzenia (zakres):	80-213 °C
Temperatura zapłonu (zakres):	12-46 °C (dla roztworu)
Temperatura samozapłonu:	365 °C (dla gazu propan/ butan/ izobutan)
Palność (ciecz /gaz)	>200 °C
Właściwości utleniające:	Aerozol skrajnie łatwopalny
Prężność par:	nie dotyczy
Granice wybuchowości:	3-8 bar dla propanu/butanu
	dolna 0,6% obj. (dla CAS : 64742-48-9)
	górna 6% obj. (dla CAS : 64742-48-9)
	dolna : 1,5% obj. (dla gazu propan / butan , izobutan)
	górna : 10,9% obj. (dla gazu propan / butan , izobutan)
Gęstość (20 °C):	0,81-0,85 g/cm ³
Rozpuszczalność w wodzie:	nie rozpuszczalny
Rozpuszczalność w rozpuszczalnikach organicznych:	rozpuszczalny (alkohol, eter, czterochlorek węgla, chloroform)

10. Stabilność i reaktywność

<i>Stabilność</i>	Produkt jest stabilny w warunkach normalnego przechowywania
<i>Warunki, których należy unikać</i>	Temperatury powyżej 50°C, otwartego ognia i źródeł zapłonu
<i>Materiały, których należy unikać</i>	Silne utleniacze, kwasy, ługi
<i>Niebezpieczne produkty rozkładu</i>	W wyniku spalania może powstawać tlenek węgla, dwutlenek węgla, duszące dymy. Pary mogą tworzyć mieszaniny wybuchowe z powietrzem.

11. Informacje toksykologiczne

Produkt nie stwarza poważnego ryzyka dla zdrowia w przypadku właściwego stosowania.

<i>Toksyczność ostra</i>	brak danych dla preparatu
<i>Narażenie inhalacyjne:</i>	Powoduje podrażnienia, bóle i zawroty głowy, nudności, wymioty. LC ₅₀ > 6,1mg/l/4h mg/l (szczur) dla składnika CAS 64742-48-9 (patrz pkt.3)
<i>Narażenie skóry:</i>	Powoduje suchość, stan zapalny i odtłuszczenie skóry. LD ₅₀ >3 g/kg (królik) dla składnika CAS 64742-48-9 (patrz pkt.3)
<i>Narażenie oczu:</i>	Brak danych.
<i>Narażenie układu pokarmowego:</i>	Powoduje zachłystowe zapalenie płuc oraz zaburzenia rytmu serca. LD ₅₀ > 15g/kg (szczur) dla składnika CAS 64742-48-9 (patrz pkt.3)
<i>Działanie drażniące</i>	Lekko drażniący dla skóry.
<i>Działanie uczulające:</i>	nie uczulający
<i>Działanie mutagenne:</i>	nie mutagenny
<i>Działanie rakotwórcze:</i>	brak danych
<i>Dalsze informacje toksykologiczne</i>	brak danych

12. Informacje ekologiczne

<i>Biodegradacja</i>	Biodegradowalny- degraduje się w normalnych warunkach, utlenia się szybko na powietrzu na skutek reakcji fotochemicznych.
<i>Biokumulacja</i>	Preparat nie podlega biokumulacji, tylko zawarte substancje ropopochodne mają potencjał biokumulacji.
<i>Mobilność</i>	Bardzo ograniczona rozpuszczalność w wodzie. Adsorbuje się na ziemi i osadach.
<i>Wpływ toksyczności na organizmy</i>	brak danych dla preparatu Ze względu na szybkie parowanie produkt nie stwarza dużego zagrożenia dla organizmów wodnych. LC/EC/IC ₅₀ >1000mg/l (ryby) dla składnika CAS 64742-48-9 (patrz pkt.3) LC/EC/IC ₅₀ >1000mg/l (bezkęgowce wodne) dla składnika CAS 64742-48-9 (patrz pkt.3) LC ₅₀ /EC/IC>1000mg/l (algi) dla składnika CAS 64742-48-9 (patrz pkt.3) LC/EC/IC ₅₀ >1-10mg/l (bakterie) dla składnika CAS 64742-48-9 (patrz pkt.3)

13. Postępowanie z odpadami

<i>Preparat</i>	Nie usuwać bezpośrednio do środowiska (do kanalizacji, ścieków, wód, gleby), wywozić do upoważnionego punktu zbiórki śmieci.
<i>Opakowanie</i>	Przewieź pełne opakowanie do instytucji utylizującej. Niszczyc puste puszkę pod ciśnieniem.
<i>Kod odpadu:</i>	Odpady produktu: 16 05 04 - Gazy w pojemnikach (w tym halony) zawierające substancje niebezpieczne Odpady opakowaniowe: 15 01 04 - Opakowania z metali 15 01 01 - Opakowania z papieru i tektury

Usuwanie odpadów powinno być zgodne z prawodawstwem lokalnym i krajowym.

Stosować się do obowiązujących przepisów:

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 o odpadach Dz. U. Nr 62 poz. 628 z późniejszymi zmianami;

Ustawa z dnia 11 maja 2001 o opakowaniach i odpadach opakowaniowych Dz. U. Nr 63 poz. 638 z późniejszymi zmianami;

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 w sprawie katalogu odpadów Dz. U. Nr 112 poz. 1206 z późniejszymi zmianami.

14. Informacja o transporcie

Przewozić zgodnie z krajowymi i międzynarodowymi przepisami dotyczącymi transportu materiałów niebezpiecznych.
Chronić przed wodą. Przechowywać z dala od żywności , artykułów żywnościowych , kwasów i zasad.
Przechowywać z dala od materiałów wrażliwych na zapachy.

Transport lądowy:	ADR / RID
Nazwa przewozowa:	Aerozole, destylaty naftowe, i.n.o
Klasa:	2
Kod klasyfikacyjny:	5F
Numer:	UN 1950
Grupa opakowań:	III
Tablica ostrzegawcza:	napis „UN 1950“, Aerozole

15. Informacje dotyczące uregulowań prawnych

Identyfikacja: **„Expert Line Czernidło do Opon”**

UWAGA – dot: oznakowania na etykiecie

Zgodnie z §14 Dz.U.Nr 173, poz 1679 na oznakowaniu opakowań substancji i preparatów , które zgodnie z kryteriami klasyfikacji zaklasyfikowano jako szkodliwe ze zwrotem R65 , nie trzeba umieszczać tego zwrotu ani znaku ostrzegawczego odpowiadającego symbolowi Xn wynikającego wyłącznie z przypisania zwrotu R65, jeżeli są wprowadzane do obrotu w pojemnikach aerozolowych lub są wyposażone w szczelne urządzenia do wytwarzania aerozolu.

Oznakowanie na etykiecie :

Symbole ostrzegawcze:

F+ skrajnie łatwopalny

Zwroty R (wskazujące rodzaj zagrożenia):

- R12 Preparat skrajnie łatwopalny
- R66 Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pęknięcie skóry .

Zwroty S (określające warunki bezpiecznego stosowania):

- S2 Chronić przed dziećmi.
- S16 Nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu – nie palić tytoniu.
- S23 Nie wdychać pary
- S24 Unikać zanieczyszczenia skóry
- S51 Stosować wyłącznie w dobrze wentylowanych pomieszczeniach.

Informacje ostrzegawcze

Pojemnik pod ciśnieniem: chronić przed słońcem i temperaturą powyżej +50°C. Nie przekłuwać ani nie spalać, także po zużyciu. Nie rozpylać nad otwartym płomieniem lub żarzącym materiałem. Chronić przed źródłami zapłonu – nie palić w czasie rozpylania. Chronić przed dziećmi.

Podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz.U nr 201, poz. 1674 z dnia 14

---

października 2005 r.) – do punktu 2;

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U nr 171, poz. 1666, 2003 z późniejszymi zmianami) – do punktu 3;

Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz.U. nr 199, poz. 1671,2002) – do punktu 14;

Oświadczenie Rządowe z dnia 26 lipca 2005 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy Europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR) sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (DzU nr 178, poz. 1481, 2005) – do punktu 14;

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz.U. nr 173, poz. 1679, 2003 z późniejszymi zmianami) – do punktu 15.

Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG,93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE

---

16. Inne informacje

Objaśnienia symboli użytych w tekście

F+	Produkt skrajnie łatwopalny
Xn	Produkt szkodliwy
R10	Produkt łatwopalny
R12	Produkt skrajnie łatwopalny
R65	Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia
R66	Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pęknięcie skóry .

Miejsce uzyskania dalszych informacji: **Rytm – L Sp. z o.o.**
ul. Strefowa 14, 43 – 100 Tychy
tel. / fax. +48 32 3240000 / 10

Rytm Trade Sp. z o.o.
ul. Strefowa 14, 43-100 Tychy
tel. / fax +48 32 324 00 60 / 61

Informacje uzupełniające:

Niniejsza Karta Charakterystyki została sporządzona w oparciu o bieżący stan naszej wiedzy i doświadczeń oraz na podstawie kart charakterystyk substancji dostarczonych od naszych Dostawców. Wszystkie informacje podane w niniejszej Karcie Charakterystyki Preparatu zostały podane jako wskazówka do bezpiecznego obchodzenia się z produktem podczas stosowania, transportu, magazynowania, postępowania w przypadku niezamierzonego uwolnienia czy pożaru. Informacje te nie powinny być traktowane jako gwarancja czy specyfikacja produktu i nie mogą być podstawą do odpowiedzialności prawnej. Nie gwarantują właściwości produktu.

Zmiany w stosunku do wersji poprzedniej : aktualizacja ogólna

---